

Мобільний банкінг у системі дистанційного банківського обслуговування

Захарченко Олена Миколаївна

аспірантка кафедри грошового обігу і кредиту
Полтавського університету економіки і торгівлі (м. Полтава)

У системі дистанційного банківського обслуговування найбільш довершеною системою з погляду мобільності є мобільний банкінг. Системи мобільного банкінгу з'явилися ще у середині 90-х років разом з розробкою першого WAP-порталу, та практичну реалізацію отримали, перш за все, в технологічно розвинутих країнах – Кореї та Японії.

Мобільний банкінг (mobile banking, m-banking,) або GSM-банкінг (від назви групи Groupe Special Mobile, пізніше перейменована в Global System for Mobile Communications) являє собою систему управління банківським рахунком за допомогою мобільного телефону з використанням технології безпроводного доступу. Це технологічне рішення, що дозволяє здійснювати операції з рахунком за допомогою технологій SMS (Small Message Service – служба коротких повідомлень) або WAP (Wireless Application Protocol – протокол безпроводного доступу).

Використання мобільного телефону при роботі з банківським рахунком є досить популярним у західних країнах та поступово впроваджується банками України. За допомогою SIM-карти, яка встановлюється в мобільний телефон, його можна перетворити практично в комп'ютерний термінал. На SIM-карту завантажується банківська програма, якою можна управляти за допомогою меню, що відображається на екрані телефону. SIM-карта дає змогу також здійснювати персоніфікацію користувача та захист цієї програми шляхом набору PIN-коду, а при неправильному наборі кілька разів поспіль програму буде

заблоковано. Крім того, мобільні телефони стандарту GSM дають змогу захищати канал зв'язку завдяки криптографічним засобам.

Типовими послугами мобільного банкінгу для клієнта є можливість контролювати стан свого банківського рахунку, здійснювати грошові перекази зі свого рахунку в будь-який момент часу та з будь-якої точки світу, отримувати на мобільний телефон оперативну інформацію про платежі та надходження на рахунок, появу простроченої заборгованості, баланс рахунку та останні здійснені платежі, закінчення терміну дії карти, а також дозволяє блокувати карту.

Так само можна одержувати інформацію про нові послуги банку. Деталі операцій та інформація про стан рахунку приходять клієнту у вигляді SMS-повідомлення. Замовити подібну послугу може клієнт практично кожного українського банку. Для цього потрібно написати заяву й вказати дані про свій рахунок і номер мобільного телефону. Клієнти деяких банків підключені до послуги з умовчанням. Для одержання необхідної інформації, клієнт, як правило, повинен відправити SMS-повідомлення з кодом інформації, яка його цікавить, на сервісний номер банку. Вартість такої послуги становить приблизно 10-15 грн.

Переваги використання мобільного банкінгу для споживачів банківських послуг очевидні. По-перше, сервіси в рамках такої системи економлять клієнтам банків як зусилля, так і час для вирішення своїх фінансових питань. Можливість здійснювати платежі та отримувати необхідну інформацію 24 години на добу та 7 днів на тиждень є головним достоїнством банківської «мобільності». По-друге, всі операції в системі мобільного банкінгу здійснюються в режимі on-line, тому отримувана інформація має більш актуалізований характер. Доступ до своєчасних даних у реальному часі часто виявляється корисним та необхідним. Наприклад, у випадку великої спонтанної покупки, коли необхідно уточнити залишок коштів на рахунку, або для блокування загубленої карти. По-третє, у більшості випадків системи мобільного банкінгу

достатньо прості у використанні. Практично всі операції здійснюються «одним кліком» та без особливих зусиль з боку клієнта. І, нарешті, по-четверте, в рамках мобільного банкінгу банківські установи часто пропонують своїм клієнтам достатньо широкий асортимент продуктів і послуг, а також додаткові сервіси.